

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน: กรณีศึกษาเกษตรกรหมู่บ้านต้นแบบตัวอย่างเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาความต้องการปลูกแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความต้องการปลูกและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ ซึ่งพาณิชย์ของเกษตรกรและผู้สนใจกลุ่มอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะเกษตรกรหมู่บ้านต้นแบบตัวอย่างเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยและผู้ได้รับรางวัลการปลูกหญ้าแฝกของกรมพัฒนาที่ดินและการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยสาขาทัศนศิลป์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับความต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน: กรณีศึกษาเกษตรกรหมู่บ้านต้นแบบตัวอย่างเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยและผู้ได้รับรางวัลการปลูกหญ้าแฝกของกรมพัฒนาที่ดินและการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.8 มีอายุระหว่าง 12-85 ปี อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 39.30 ปี ร้อยละ 73.9

สมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน ระดับการศึกษาอยู่ระหว่างประถมศึกษาถึงประกาศนียบัตรชั้นสูง มีร้อยละ 68.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ร้อยละ 10.5 อาชีพหลัก คือทำสวน ร้อยละ 32.1 ทำนาร้อยละ 29.7 ทำไร่ร้อยละ 11.8 เลี้ยงสัตว์ร้อยละ 4.3 ตามลำดับ ส่วนการประกอบอาชีพเสริมมีร้อยละ 50.8 เมื่อจำแนกตามขนาดที่ดินเพื่อการเกษตรพบว่า ร้อยละ 33.1 มีขนาดที่ดินต่ำกว่า 10 ไร่ รองลงมาคือ 10-19 ไร่ ร้อยละ 28.8 และผู้ที่มีที่ดินมากกว่า 80 ไร่มี ร้อยละ .7 ขนาดที่ดินเฉลี่ย 14.007 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนรวมทั้งรายได้อื่นของครอบครัว 13802.35 บาท ที่พักอาศัยปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านของตนเอง ร้อยละ 64.7 ผู้พักอยู่กับบิดา มารดา มีร้อยละ 20.4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน พบว่ากลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงการเคยได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ร้อยละ 96.6 จำแนกตามประเภทของสื่อ พบว่าโทรทัศน์เป็นข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุด ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ทุกวัน/เกือบทุกวัน ร้อยละ 71.5

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังกล่าวว่าวิธีการที่ท่านได้รับการถ่ายทอดมานับว่าเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เหมาะสมร้อยละ 2.9 และกลุ่มตัวอย่าง 100% กล่าวว่าต้องมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทย แต่เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างว่าท่านเองจะถ่ายทอดภูมิปัญญาของท่านหรือไม่ ร้อยละ 97.1 กล่าวว่าถ่ายทอด มีร้อยละ 2.09 เท่านั้นที่ตอบว่าจะไม่ถ่ายทอด

เมื่อย้อนกลับมาถามกลุ่มตัวอย่างว่าจะถ่ายทอดภูมิปัญญาให้ผู้ใด กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 70.6 จะถ่ายทอดให้กับผู้สนใจ ร้อยละ 11.8 จะถ่ายทอดให้ลูกหลานและลูกศิษย์ ร้อยละ 11.8 อื่น ๆ ร้อยละ 5.9

สำหรับวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยนั้น กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 44.1 กล่าวว่า ทำให้ดูก่อนแล้วจึงให้ทำตาม ร้อยละ 29.4 แนะนำวิธี ร้อยละ 8.8 ให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการแล้วให้ปฏิบัติเอง ร้อยละ 2.9 ให้ไปศึกษาด้วยตนเองก่อน และอื่น ๆ ร้อยละ 14.7

เมื่อกล่าวถึงการเคยได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ นั้น ร้อยละ 100.0 กล่าวว่าเคยได้รับ ส่วนความถี่ในการเปิดรับข่าวสารนั้น ร้อยละ 82.4 กล่าวว่าเคยได้รับทุกวัน ร้อยละ 14.7 กล่าวว่า ได้รับข่าวสาร 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ และอื่น ๆ ร้อยละ 2.9 เกี่ยวกับประโยชน์ของสื่อ นั้น ร้อยละ 85.3 ตอบว่ามี ร้อยละ 14.7 ตอบว่าไม่มี

เมื่อกล่าวถึงสื่อที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการถ่ายทอดข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างตอบว่า สื่อ

อิทธิพลของน้ำ ร้อยละ 32.4 สีสันบุคคล ร้อยละ 26.5 เท่ากับหนังสือร้อยละ 26.5 ของจริง ร้อยละ 2.9 อื่น ๆ ร้อยละ 11.8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า มีการปลูกหญ้าแฝกในชุมชนร้อยละ 88.9 ส่วนพันธุ์แฝกที่กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด คือศรีลังกา ร้อยละ 28.1 รองลงมา คือ สงขลา 3 ร้อยละ 19.9 ส่วนวัตถุประสงค์ของการปลูกหญ้าแฝกนั้นก็เพื่อแก้ปัญหาหน้าดินชะล้าง ปลูกริมคันคูขอบบ่อ และปรับปรุงบำรุงดินตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน: กรณีศึกษาเกษตรกรรมหมู่บ้านต้นแบบตัวอย่างเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยและผู้ได้รับรางวัลการปลูกหญ้าแฝกของกรมพัฒนาที่ดินและการปิโตเลียมแห่งประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการปลูกต่อการดำเนินชีวิตในระดับมากที่สุด ร้อยละ 36.9 สามารถพัฒนาชีวิตได้ ด้านการเกษตร ร้อยละ 72.7 และเห็นว่าคิดเห็นว่าการปลูกหญ้าแฝกทำให้ชีวิตมีความสุข ร้อยละ 97.4 และมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการปลูกหญ้าแฝกเพื่อพัฒนาชีวิต ร้อยละ 98.6 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการปลูกหญ้าแฝกทำให้ชีวิตมีความสุขในด้านต่าง ๆ เช่นร้อยละ 16.5 เห็นว่าได้ธรรมชาติกลับคืนมา ร้อยละ 9.3 เห็นว่าหญ้าแฝกช่วยพัฒนาดิน ร้อยละ 8.4 เห็นว่าหญ้าแฝกช่วยด้านการเกษตรตามลำดับ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย

เกษตรกรในชุมชนหมู่บ้านต้นแบบตัวอย่างที่มีคุณลักษณะทางประชากร และความถี่ของการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันมีความต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยได้ว่า โดยรวมแล้วไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศกับความต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

เมื่อทดสอบค่า χ^2 ค่าที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 2.701 df เท่ากับ 1

Sig. เท่ากับ .100 จึงสรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะทางประชากร และความถี่ของการเปิดรับข่าวสาร ยกเว้นสมมติฐานที่ 3 ที่กล่าวว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีความต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนแตกต่างจากผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า จากการทดสอบได้ปฏิเสธสมมติฐาน เพียงสมมติฐานเดียว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะในปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำว่า

วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยสาขาทัศนศิลป์และศิลปกรรมนั้น ก่อนอื่นต้องสอนให้เด็กรักธรรมชาติ ความสวยงาม รู้คุณค่าของธรรมชาติ รัฐต้องลงทุน ให้งบประมาณส่งเสริม ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งโรงเรียน ศูนย์เยาวชน ต้องช่วยกันส่งเสริมศิลปะ เช่น การจัดให้มีค่ายศิลปะ ผู้ปกครองก็ต้องให้ความสนับสนุนด้วย นอกจากนี้ยังแนะนำว่า สถานศึกษาต้องช่วยกันส่งเสริมงานด้านทัศนศิลป์ พาเด็กไปทัศนศึกษา ไปพิพิธภัณฑ์ ไปวาดรูปในสถานที่จริง เด็กต้องเรียนรู้ว่าทำงานด้านศิลปะไปเพื่ออะไร การที่เด็กมาเรียนรู้ มาทำงานกับครูนั้น จะได้ทั้งความรู้ความชำนาญและค่าแรง และการเห็นคุณค่าในทุก ๆ ด้านของงานศิลปะ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาร่วมกันต้องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

ภูมิปัญญาไทยสาขาทัศนศิลป์และศิลปกรรมของศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์และครูภูมิปัญญาไทยสาขาศิลปกรรมนี้ เป็นงานที่ละเอียดอ่อนในการไปพบกับศิลปินผู้ทรงความรู้และความสามารถที่ผู้วิจัยค่อนข้างกังวลกับ การไปรบกวนเพื่อขอความกรุณาจากท่านแต่เมื่อได้พบแล้วผู้วิจัยกลับรู้สึกว่านับเป็นโชคอย่างยิ่ง ที่ไปพบท่านได้บันทึกประสบการณ์ของท่านที่อยากจะได้รู้เห็นจากที่ใดมาก่อน หากมีนักวิจัยท่านอื่นๆ สนใจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันนี้

นอกเหนือจากจะเสนอให้ทำการศึกษาภูมิปัญญาไทยด้านอื่น ๆ แล้ว ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ศึกษาเรื่องเดียวกันนี้อีกในแง่มุมต่าง ๆ ศึกษาเกี่ยวกับศิลปินรุ่น ต่อ ๆ ไป ทดแทนท่านผู้มีความรู้และคณานับเหล่านี้ เพื่อขยาย สืบทอดภูมิปัญญาไทยอันทรงคุณค่าและเป็นสากลซึ่งผู้วิจัยยืนยันได้ว่า

ความคิดเห็นของท่านเหล่านี้ร่วมสมัยเสมอ ไม่มีคำว่าท้องถิ่น หากแต่มีความเป็นสากล ทัดเทียมกับ
หลาย ๆ ประเทศที่ได้เคยเห็นมา